

Fișa disciplinei

1. Datele despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca
1.2 Facultatea	de Istorie și filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Calificarea	Filosofie/colaborator extern

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei medievale						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Șooș Amelia-Maria						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Șooș Amelia-Maria						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Modul de evaluare	Ex. scris	2.7 Tipul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp	Ore				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	25				
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20				
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	25				
Tutoriat	28				
Examinări	6				
Alte activități:	-				
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	• -
4.2 De competențe	• cunoașterea istoriei și a conceptelor filosofiei antice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	Prezența obligatorie la 70% din cursuri (așadar la 9 cursuri din cele 14 susținute în cursul semestrului).
5.2 Condiții legate de activitatea	Conform reglementărilor în vigoare, participarea la seminarii este

desfășurată la seminar	obligatorie. Prezentarea obligatorie a 2 lucrări/referate structurate. Participare la discuții/interpretarea textelor de seminar.
------------------------	--

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, sisteme conceptuale.</p> <p>C2. Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și particulare: valori, etici, modalități de gândire și practici.</p> <p>C3. Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logică) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, formularea unor concluzii sau abordări alternative ale problemelor filosofice.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de argumentare și folosirea unor noțiuni-cheie ale tradiției filosofiei medievale, conceperea transmiterii de valori în contextul istorico-cultural european.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>7.1. Obiectivul general al disciplinei</p> <p>-Obiectivul general al disciplinei constă în introducerea, în perspectivele gândirii filosofice, a perspectivei unui Dumnezeu infinit și atotputernic, demers care schimbă radical posibilitățile și paradigmele de gândire a filosofiei. Conform definiției Sfântului Augustin, aici totul stă în relație cu Dumnezeu, ceea ce oferă o perspectivă absolută și universală a filosofiei, dar care privilegiază soluțiile dogmatice și școlastice, exegeza biblică face să dispară aproape în totalitate filosofia naturii, care rămâne doar sub forma sa speculativă aristotelică.</p> <p>-Cunoașterea periodizării, a școlilor, gânditorilor, operelor, reprezentative ale filosofiei medievale; însușirea terminologiei specifice și a conexiunilor tematice</p>
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<p>7.2. Obiectivele specifice</p> <p>-Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice</p> <p>-Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora</p> <p>-Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie</p> <p>- Conceperea istoriei filosofiei medievale ca punct de pornire a gândirii europene; Însușirea cunoștințelor legate de conceptele cheie și terminologia filosofiei medievale; Cunoașterea terminologiei filosofice medievale și cunoașterea izvoarelor, referințelor, relațiilor tematice ale acesteia; Cunoașterea specificului gândirii medievale europene creștine din punct de vedere tematic (concepția despre timp, creație, istorie, cunoaștere etc.); Dobândirea capacității de a pune în relație gândirea antică</p>

greacă și filosofia creștină; Recunoașterea continuității problematicii filosofiei medievale în esențialismul european; Dobândirea cunoștințelor asupra periodizării, structurii, școlilor și curentelor filosofiei medievale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Caracterizarea generală a filosofiei medievale	Elemente de prelegere combinate cu analize de text, discuții și evidențierea cuvintelor cheie. Sinteze secvențiale și finale	
2. Creștinismul și patristica timpurie	„	
3. Hermeneutica biblică a lui Tyconius. Donatismul	„	
4. Augustin și tradiția greacă. Cunoaștere rațională și credință. Argumente ale existenței lui Dumnezeu.	„	
5. Teoria trinității și psihologia augustiniană	„	
6. Concepția simbolică a lui Boethius	„	
7. Teoria cunoașterii lui Anzelm	„	
8. Toma din Aquino și tradiția aristotelică	„	
9. Metafizica și teologia lui Toma din Aquino	„	
10. Toma din Aquino despre suflet și rațiune	„	
11. Teoria cunoașterii lui Johannes Duns Scotus	„	
12. Problema genezei și a începutului în filosofia medievală (în comparație cu cea antică). Mistica Maestrului Eckhart	„	
13. Problema universalilor. Disputa realism-nominalism.	„	
14. Filosofia lui Pelbartus de Temesvar	„	

Bibliografie

Tyconius: *Szabályok könyve*. Hermeneutikai kutatóközpont, Budapest, 1997.

A. Augustinus: *Vallomások*. Gondolat, Budapest, 1982. VII. Könyv 178-209.

A. Augustinus: *A Szentháromságról*. Szent István Társulat, Budapest, 1985.

Boethius: *A filozófia vigasztalása*. Budapest, 1979. 5-122.

Szent Anzelm: *De Veritate*. Különbség, Szeged, 1995. május, 5. sz. 9-20.

Aquinói Szent Tamás: *A létezőről és a lényegről*. Helikon Kiadó, 1990. 7-77.

Aquinói Szent Tamás: *Az értelem egysége*. Ikon Kiadó, 1992, 34-99.

Eckhart Mester: *A Teremtés Könyvének magyarázata*. Helikon, 1992. p. 5-134.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Epistolele lui Pavel. Pavel despre adevăr	interpretare de text, dezbateri	
2. Tyconius: prima hermeneutică biblică occidentală (<i>Liber Regularum</i>)	Interpretare de text, prezentare, dezbateri	
3. Importanța <i>Confesiunilor</i> lui Augustin în filosofia occidentală. Nașterea personalității	Interpretarea textului, prezentare, dezbateri	
4. Augustin despre adevăr, cunoaștere, realitate (<i>De trinitate, Confesiuni-Vallomások, De doctrina christiana, Contra academicos</i>)	Interpretare de text, dezbateri, prezentare	
5. Problema binelui și a răului, a păcatului și a liberului arbitru la Augustin. <i>De natura boni...</i> și <i>De libero arbitrio</i>	Expunere, prezentare, interpretare de text, dezbateri	
6. Augustin despre natura Trinității. Tradiția platonice și aristotelică în gândirea lui Augustin	Definiții tematice și problematizare, interpretare de text, prezentare de seminar	
7. Concepția lui Augustin despre timp și istorie (timp subiectiv și obiectiv, timp escatologic și apocaliptic - <i>Confesiuni, De Civitate Dei</i>)	Analiză comparativă pe bază de texte, prezentare	
8. Boethius: <i>Consolarea filosofiei</i> . Relația dintre știință, omniștiință, intelect divin și liber arbitru. Concepția despre fericire.	Interpretare de text, expunere, prezentare	
9. Anzelm despre adevăr	Interpretare de text, expunere	
10. Etica și autobiografia lui Petrus Abelardus	Interpretare de text, prezentare	
11. Problema destinului la Albert cel Mare	Discuții interactive pe baza textului, prezentare	
12. Reinterpretarea scolastică a lui Aristotel. Epistemologie și metafizică creștină	Expunere, interpretare de text	
13. Importanța metodologică a începutului în filosofia scolastică. Dezbateri scolastice	Discuții libere pe bază de elemente textuale	
14. Omnipotența, omnisciența și incognoscibilitatea lui Dumnezeu (Toma din Aquino: <i>De ente et essentia</i>)	Expunere, interpretare de text,	

Bibliografie

- Ókeresztény egyházatyák*, XVII. kötet, Apostoli Szentszék Kiadó, Bp, 1996, 27-112. o.
- Temesvári Pelbárt *Válogatott írásai*. Európa Könyvkiadó/Helikon Kiadó, 1992. 7-79.
- R. Messner: *Schauendes und begriffliches Erkennen nach Duns Scotus mit kritischer Gegenüberstellung zur Erkenntnislehre von Kant und Aristoteles*. Freiburg, 1942, 38-63.
- Lohr, C. H: *The Medieval Interpretation of Aristotle*. In: *The Cambridge History of Later Medieval Philosophy*, ed. N. Kretzmann, A. Kenny, J. Pinborg, Cambridge, 80-98.
- J. A. Gurevics: *A középkori ember világképe*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1975. 7- 81.
- Heller Ágnes: *Az igazságosságon túl*. Gondolat, Budapest, 1990. 63-134.
- Tyconius: *Szabályok könyve*. Hermeneutikai kutatóközpont, Budapest, 1997.
- E. Gilson, *La philosophie au Moyen Âge*, Paris, 1952.
- Boethius: *A filozófia vizsgálása*. Európa Könyvkiadó, 1979.
- Szent Ágoston: *Vallomások*. Gondolat, Budapest, 1982.
- <http://members.iif.hu/visontay/ponticulus/rovatok/megcsapottak/augustinus.html>
- Szent Ágoston: *A Szentháromságról*. Szent István Társulat, Budapest, 1985.
- Szent Ágoston: *Isten városáról*. Kairosz, Budapest.
- Szent Ágoston: *A boldog életről. A szabad akaratról*. Európa Könyvkiadó, 1989.
- Eckhart Mester: *A teremtés könyvének magyarázata*. Helikon, Békéscsaba, 1992.
- Petrus Abelardus: *Szerencsétlenségeim története*. Helikon Stúdió IV. Helikon Kiadó, 1985.
- Szent Anzelm: *De Veritate*. Különbség, Szeged, 1995. május, 5. sz.
- Albert cel Mare: *Despre destin*. Univers Enciclopedic, 2001.
- Aquinói Szent Tamás: *A létezőről és a lényegről*. Helikon Kiadó, 1990.
- Aquinói Szent Tamás: *Az értelem egysége*. Ikon Kiadó, 1992.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Se vor organiza discuții și evaluări comune în cadrul Societății Filosofice Maghiare din Transilvania pentru a stabili situația reprezentativă a predării/prezenței filosofiei în licee, presă ori pe alte forumuri. Se vor organiza discuții cu reprezentanți ai disciplinelor înrudite (psihologie, sociologie, istorie, politologie) cu privire la metodologia predării și utilitatea cunoștințelor transdisciplinare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare la cursuri: 70% Participare activă la discuții. Interactivitate sistematică.	Grilă de evaluare prestabilită pe bază de concepte și intercorelarea conceptelor, aplicată lucrării scrise	70%
10.5 Seminar	Participare 80% oblig. Participare sistematică la discuțiile de seminar. Prezentarea a 2 de lucrări/ eseuri. Participare la diferite evenimente culturale cu specific filosofic	Evaluare continuă pe bază de punctaj. Evaluarea calității lucrărilor de seminar, a gradului de cunoaștere a bibliografiei de seminar.	30%: Participare la diferite evenimente culturale cu specific filosofic (10%), participare la seminarii și prezentarea lucrărilor de seminar) 20%
10.6 Standard minim de performanță			
<p>Participare la discuții Prezentare de lucrări și eseuri (2) Respectarea procentului în ceea ce privește prezența obligatorie la cursuri și seminarii. Pentru recuperare: posibilitatea alegerii unor teme suplimentare de seminar sau participare activă în organizarea evenimentelor Departamentului de Filosofie în Limba Maghiară și prezența la aceste evenimente științifice. Plagiat sau copiere la examen: are ca urmare excluderea din examen, conform regulamentului universitar.</p>			

Data completării

23.03.2020.

Semnătura titularului de curs

Dr. Șooș Amelia-Maria

Semnătura titularului de seminar

Dr. Șooș Amelia-Maria

Data avizării la nivel de departament

30.03.2020.

Director de departament

Conf. univ. Demeter M. Attila

